

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

INFO CBBiH

U ovom broju:

20 GODINA OD PUŠTANJA
KONVERTIBILNE MARKE U
OPTJECAJ

CBBIH I BH POŠTA SVEČANO
OBILJEŽILE OBLJETNICU
KONVERTIBILNE MARKE

GUVERNER CBBIH NA 88.
GODIŠNJEM SASTANKU BIS U
BASELU

PROJEKT
„UPGRADE DATACENTRA“

PREZENTIRANI PRELIMINARNI
NALAZI DRUGE FAZE PROGRAMA
BILATERALNE POMOĆI IZMEĐU
CBBIH I SECO

SERIJA EDUKATIVNIH SATI O
UPRAVLJANJU FINANCIJAMA
ZA UČENIKE SARAJEVSKE TREĆE
GIMNAZIJE

Izdavač: Centralna banka Bosne i Hercegovine;
Adresa: Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Priprema: Služba za odnose sa javnošću

Prevod tekstova na engleski jezik: Služba za odnose sa javnošću

Lektura (jezici bh. naroda i engleski jezik): Služba za publikacije i biblioteku i
Služba za protokol i prevodenje

Web stranica: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
kontakt telefon: (033) 278 123

20 GODINA OD PUŠTANJA KONVERTIBILNE MARKE U OPTJECAJ

Konvertibilna marka obilježava 20 godina od puštanja u optjecaj kao zakonskog sredstva plaćanja u Bosni i Hercegovini.

Prve novčanice KM izdate su 22.6.1998. godine, nepunih godinu dana nakon početka rada Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH). Od tog dana, građanima su na raspolaganju novčanice u apoenima od 50 feninga, 1 KM, 5 KM i 10 KM. Mjesec dana kasnije, 27.7.1998. godine, u optjecaj su puštene novčanice u apoenima 20 KM, 50 KM i 100 KM. Prvi kovani novac konvertibilne marke pušten je u optjecaj 9.12.1998. godine. Tijekom godina, neke od prvih novčanica KM, apoeni od 50 feninga, 1 KM i 5 KM, povučene su iz optjecaja i prestale biti zakonsko sredstvo plaćanja, a zamijenjene su kovanim novcem.

U doba kada je KM puštena u optjecaj, u BiH su korištene valute stranih zemalja, od kojih je njemačka marka bila prihvaćena na cijeloj teritoriji države. Vrlo brzo, KM je postala dominantno sredstvo u gotovinskim transakcijama, a do kraja 1999. godine postala je i jedino sredstvo plaćanja.

Iako po dužini vremena tijekom kojeg je u optjecaju ne slavi ovaj jubilej, neophodno je spomenuti i novčanicu u apoeni 200 KM koja je u optjecaju od 15.5.2002. godine.

Posljednjega dana mjeseca svibnja 2018. godine, ukupna vrijednost gotovog novca KM izvan CBBiH iznosila je 4.452.111.578,60 KM, odnosno u optjecaju je bilo 65.167.762 komada novčanica i 344.831.027 komada kovanica KM.

Konvertibilna marka je prvobitno bila vezana za njemačku marku po tečaju 1 KM = 1 DEM. Povlačenjem njemačke marke iz optjecaja, KM je preuzela tečaj njemačke marke prema euru - jedna konvertibilna marka za 0,51129 eura, odnosno jedan euro za 1,95583 konvertibilnih maraka.

Tijekom svih ovih godina, jedno je bilo sigurno: vrijednost konvertibilne marke, izražena u euru, nikad nije dovedena u pitanje. CBBiH novčanice domaće valute stavlja u optjecaj i povlači iz optjecaja pridržavajući se strogo pravila valutnog odbora utvrđenog Zakonom o CBBiH. Uvođenje konvertibilne marke bio je ne samo dobar, nego i odlučujući korak u kreiranju monetarnog sustava i održavanja stabilnosti valute.

U proizvodnji gotovog novca, CBBiH se rukovodi tehnološkim standardima koji se sprovode u zemljama Europske unije, a odnose se na kvalitetu, vijek trajanja i zaštitne elemente novčanica i kovanog novca. Novčanice i kovani novac KM proizvode se sa visoko kvalitetnim materijalima i zaštitnim obilježjima koja se kontinuirano unapređuju u cilju zaštite od krivotvorenja.

CBBiH I BH POŠTA SVEČANO OBLIJEŽILE OBLJETNICU KONVERTIBILNE MARKE

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) i "JP BH POŠTA" d.o.o. Sarajevo svečano su obilježili 20. godišnjicu konvertibilne marke (KM), novčane jedinice Bosne i Hercegovine. Svečanost je održana 27.6.2018. godine u objektu Centralnog ureda CBBiH u Sarajevu. Tom prilikom promovirana je poštanska marka "20 godina postojanja konvertibilne marke", koju je BH Pošta izdala povodom ove značajne obljetnice.

Marka je tiskana u tiražu od 10.000 primjeraka s nominalnom vrijednošću od 1,50 KM. Autor ovog filatelističkog izdanja je dizajner BH Pošte Tamer Lučarević. BH Pošta je izdala i FDC

koverat u tiražu od 150 primjeraka u vrijednosti od 2,00 KM. Na ovaj način BH Pošta je kao društveno odgovorna kompanija, čija su filatelistička izdanja velikim dijelom posvećena obilježavanju značajnih datuma i obljetnica u Bosni i Hercegovini, dala svoj doprinos u obilježavanju 20 godina od uvođenja konvertibilne marke kao jedinstvene novčane valute naše države.

Guverner CBBiH Senad Softić kazao je kako konvertibilna marka obilježava značajnu obljetnicu, 20 godina od puštanja prvih novčanica u optjecaj.

Konvertibilna marka predstavlja zakonsko sredstvo plaćanja u Bosni i Hercegovini i ona je, prema Zakonu o Centralnoj banci BiH, vezana za euro tako da svaka izdana novčanica ima pokriće u eurima. Uoptjecaju su novčanice KM u pet različitih apoeni: 10 KM, 20 KM, 50 KM, 100 KM i 200 KM. Također, u optjecaju je i kovani novac u apoenima od 5 feninga (F), 10 F, 20 F, 50 F, 1 KM, 2 KM i 5 KM. Međunarodna kratica za konvertibilnu marku je BAM.

- Svih ovih godina, jedno je bilo sigurno – vrijednost konvertibilne marke, izražena u euru, nikad nije dovedena u pitanje. Centralna banka Bosne i Hercegovine novčanice domaće valute stavlja u optjecaj i povlači iz optjecaja

pridržavajući se strogo pravila valutnog odbora utvrđenog Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Stoga, može se reći da je uvođenje konvertibilne marke bio ne samo dobar, nego i odlučujući korak u kreiranju monetarnog sustava i održavanja stabilnosti valute, rekao je guverner Softić.

Generalni direktor BH Pošte Mirsad Mujić je izrazio zadovoljstvo što je BH Pošta pružila podršku ovom događaju.

U suradnji s kolegama iz Centralne banke Bosne i Hercegovine odlučili smo izdati poštansku marku koja je posvećena konvertibilnoj marki, čije je uvođenje na prostoru cijele Bosne i Hercegovine potvrdilo da stabilna monetarna politika znači i svaku drugu stabilnost u zemlji. Ovo je značajan događaj za Bosnu i Hercegovinu i sve njezine građane. BH Pošta će i ubuduće nastojati biti dio svake lijepe priče koja je pozitivna i koja donosi dobrobit Bosni i Hercegovini, kao što je to i ova obljetnica – kazao je Mirsad Mujić, generalni direktor BH Pošte.

Mujić je ovom prilikom guverneru Softiću uručio prve primjerke poštanske marke "20 godina konvertibilne marke".

Na službenom kanalu CBBiH na platformi YouTube, „Centralna banka Bosne i Hercegovine/Central Bank of Bosnia and Herzegovina“, moguće je pogledati i promotivni spot vezan za proizvodnju novčanica KM izdanja 2017.

GUVERNER CBBiH NA 88. GODIŠNJEM SASTANKU BIS U BASELU

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić 24.6.2018. godine boravio je u Baselu (Švicarska Konfederacija), gdje je nazočio 88. redovitom godišnjem sastanku Banke za međunarodna poravnanja (BIS).

CBBiH je jedna od 60 središnjih banaka banaka – članica/dioničara ove institucije i godišnji sastanci banke su prigoda kada se razmatraju godišnja i finansijska izvješća, te teme od interesa predstavnika monetarnih vlasti.

CBBiH je dioničar BIS od prosinca 1997. godine, a BIS postoji od 1930. godine, što ga čini najstarijom međunarodnom finansijskom institucijom na svijetu.

Svake godine, tijekom godišnjeg sastanka, održi se i posebna panel diskusija o temi koja se u tom trenutku nalazi u fokusu bankarske zajednice, a ove godine u fokusu su bili stvarni učinci poremećaja u kreditiranju na temelju iskustava iz posljednje finansijske krize. U sklopu ovogodišnjeg susreta guvernera održana je i 17. godišnja konferencija BIS-a o temi „10 godina nakon velike finansijske krize – što se promijenilo“, a na kojoj su sudjelovali neki od najvećih ekonomskih stručnjaka današnjice.

BIS ima nekoliko uloga, od kojih treba izdvojiti dvije – jedna je sigurno investiranje deviznih pričuva banaka članica, a druga je jačanje međunarodne finansijske suradnje, posebice dijaloga među finansijskim institucijama na temu promicanja finansijske stabilnosti. Pored ovih aktivnosti, BIS predstavlja i agenta središnjih banaka u operacijama međunarodnih plaćanja, te u sklopu djelovanja na području monetarne i finansijske stabilnosti, redovito objavljuje analize i podatke koji služe bankama članicama u procesu donošenja odluka.

VICEGUVERNERKA RASPUDIĆ NA SAMITU GUVERNERA SREDIŠNJIH BANAKA I MINISTARA FINACIJA REGIJE

U Bečićima, Crna Gora, od 14. do 16. 6. 2018. godine održan je NIN-ov Summit guvernera središnjih banaka i ministara financija regije, u čijem radu je sudjelovala i viceguvernerka Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) Želimira Raspuđić.

Otvarajući panel guvernera središnjih banaka regije o temi „Monetarna politika i stabilnost bankarskih sustava zemalja regije desetljeće poslije bankrota Lehman Brothers“, guverner Centralne banke Crne Gore Radoje Žugić istaknuo je kako je proaktivni pristup središnjih banaka neophodan, pogotovo nakon ekonomske krize. Prema njegovim riječima, financijski sustav mora se neprekidno unapređivati. Od svih trendova u bankarskom sektoru Crne Gore, spomenuo je blagi pad adekvatnosti kapitala banaka te je neophodna kapitalizacija. Kamatne stope su najniže u povijesti, ali i dalje visoke, posebice za realnu ekonomiju.

Guverner Banke Albanije Gent Sejko rekao je kako u Albaniji postoji ciljana inflacija od oko tri posto, ekonomija je zabilježila

umjeren rast u razdoblju poslije krize te da u ovoj zemlji postoji visoka razina eurizacije.

Guverner Centralne banke Kosova Fehmi Mehmeti naveo je kako rast depozita na Kosovu ukazuje na rast povjerenja u bankarski sektor te kako je prisutan kod kamatnih stopa – efektivna kamatna stopa koja je bila dvoznamenkasta, sada iznosi 6,6 posto.

Makedonija, prema riječima viceguvernerke Narodne banke Makedonije Maje Kadievske – Vojnović, nije imala visoku razinu loših kredita u bankarskom sektoru, a za predstojeće razdoblje ključni izazov je financiranje, s obzirom na to da regija ima malu razinu štednje, kao i niske kamatne stope.

Viceguvernerka Raspuđić istaknula je kako CBBiH nema ulogu regulatora, kako u BiH posluju 23 komercijalne banke, a bankarski sektor je značajno likvidan i ima zadovoljavajuću razinu adekvatnosti kapitala. Kamatne stope u BiH su refleksija kamatnih stopa na svjetskom tržištu i na najnižoj su razini do sada, kazala je viceguvernerka CBBiH.

PROJEKT „UPGRADE DATACENTRA“

Jedan od strateških ciljeva Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) jeste i kontinuirana zamjena infrastrukture, kako bi se osiguralo neprekidno i pouzdano funkcioniranje svih kritičnih IT servisa.

Odjel za informacijske tehnologije je na vrijeme prepoznao potrebu za zamjenu već zastarjele opreme i pokrenuo inicijativu za nabavu iste, a koja je podržana i od strane Uprave i Upravnoga vijeća CBBiH. Nakon što je odobrena nabava opreme i softvera neophodnog za Upgrade Datacentra, krenulo se u sveobuhvatno analiziranje tržišta kako bi se osiguralo da CBBiH dobije kvalitetnu opremu pod najpovoljnijim uvjetima. Analizom su ustanovljeni najkritičniji elementi sustava koje je trebalo prve zamijeniti, uzete su u obzir trenutne i predstojeće potrebe CBBiH i specificirana je oprema i softver koje je potrebno nabaviti, na način da se više proizvođača opreme može prijaviti i biti konkurentno pri ponudi mogućih rješenja. S izabranim izvođačem ugovor je potpisan 30.1.2018. godine, a primopredaja je izvršena u predviđenom roku, 18.6.2018. godine.

U okviru projekta „Upgrade Datacentra“, koji je jedan od najznačajnijih projekata Odjela za informacijske tehnologije u zadnjih 5-6 godina, nabavljeni su novi serveri koji omogućuju poboljšano funkcioniranje postojećih IT servisa,

kao i mogućnost uvođenja novih. Također, nabavljen je i uređaj za smještanje podataka nove generacije, koji ne samo što omogućuje brži pristup podacima nego je osigurana i dovoljna količina smještajnog prostora za trenutne i buduće potrebe, kao i učinkovitije upravljanje podacima. Pouzdanost, učinkovitost i sigurnost sustava je podignuta na veću razinu, što rezultira većom dostupnošću ne samo ključnih nego svih IT servisa i neometano odvijanje svih poslovnih procesa unutar CBBiH.

Pored gorenavedenih kritičnih komponenti datacentra, nabavljeni su server i uređaji na koje se svakodnevno vrši backup podataka. Primarni i sekundarni (replika primarnog) uređaj za smještanje backup podataka su raspoređeni tako da se osigura:

- da se izvorni i backup podaci ne nalaze na istoj lokaciji i
- dostupnost backup podataka u slučaju kvara na primarnom uređaju za smještanje backup podataka.

Također, u okviru projekta „Upgrade datacentra“ urađeno je prekonfiguriranje opreme i podizanje na novije verzije softvera na DR sajtu. Naime, hardver koji je s primarnog sajta povučen iz uporabe, a novijeg je datuma proizvodnje od hardvera koji se u tom momentu nalazio na DR sajtu, premješten je na DR sajt i stavljen u uporabu. Ovime je također povećana pouzdanost, učinkovitost i sigurnost sustava.

Ostvarene su i značajne financijske uštede koje se mogu preusmjeriti na nabavu prioritarnijih stvari koje će dodatno povećati sigurnost, pouzdanost i učinkovitost informacijskog sustava CBBiH.

GUVERNER CBBiH RAZGOVARAO SA VISOKIM PREDSTAVNICIMA INTESA SANPAOLO BANKE IZ MILANA

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić primio je 10.5.2018. godine u posjetu najviše predstavnike Intesa Sanpaolo banke iz Milana.

Izaslanstvo su činili predsjednik Upravnog odbora ove banke prof. Gian-Maria Gros-Pietro i direktor Sektora za međunarodne banke supsidijare Intesa Sanpaolo Ignacio Jaquotot, te direktor Intesa Sanpaolo banke Bosna i Hercegovina Almir Krkalić. Sastanku je nazočila i viceguvernerka CBBiH mr. Ernadina Bajrović.

Gosti su se interesirali za pregled i procjenu valutnog odbora u BiH, a posebno njegovu ulogu i utjecaj na mehanizme stabilizacije cijena i monetarne agregate, za trenutačno stanje programa Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u BiH te za trendove usklađenosti domaćeg financijskog i bankarskog sustava prema europskim regulatornim modelima i praksama.

Guverner Softić ukazao je na činjenicu da model valutnog odbora i dalje predstavlja najprikladnije rješenje za BiH koje daje osnovu za integraciju ekonomskog prostora u monetarnoj sferi i ostvarivanje makroekonomske stabilnosti. Od uvođenja valutnog odbora do danas zabilježena su kontinuirana pozitivna kretanja svih bitnih makroekonomskih pokazatelja i pokazatelja koji se odnose na bankarski sektor u BiH.

„CBBiH je u potpunosti izvršila jednu od svojih osnovnih funkcija – postigla je i očuvala stabilnost domaće valute, dok je vanjska stabilnost osigurana uspješnim održavanjem fiksnog deviznog tečaja i redovnim servisiranjem vanjskog duga BiH koji CBBiH obavlja u funkciji fiskalnog agenta države“, rekao je guverner Softić.

Što se tiče usklađenosti financijske i bankarske regulative s europskim regulatornim modelima i praksama, guverner je istakao da su zakoni o bankama u oba bh. entiteta usvojeni prije nešto više od godinu dana i da su u najvećoj mogućoj mjeri usuglašeni s EU direktivama i Bazelskim principima. Trenutačne aktivnosti su usmjerene na razvoj strategije za implementaciju Bazela III.

Gosti su iskazali zadovoljstvo ovim sastankom, uz konstataciju da su prezentirane informacije dobrodošle za planiranje budućih aktivnosti.

PREZENTOVANI PRELIMINARNI NALAZI DRUGE FAZE PROGRAMA BILATERALNE POMOĆI IZMEĐU CBBiH I SECO

U Centralnoj banci Bosne i Hercegovine (CBBiH) je 28. 6. 2018. godine održan zaključni sastanak i prezentiranje preliminarnih nalaza misije druge faze Programa bilateralne pomoći i izgradnje kapaciteta središnjih banaka (BCC), u sklopu suradnje

CBBiH sa Švicarskim tajništvom za ekonomske poslove (SECO) Vlade Švicarske.

SECO je odobrio nastavak BCC za razdoblje 2018-2022. godina, a koji će biti realiziran u partnerstvu s Institutom za međunarodne i razvojne studije iz Ženeve. U cilju pripreme Programa i strateškog planiranja aktivnosti i rezultata u petogodišnjem razdoblju, u CBBiH je od 26.6. do 28.6.2018. godine boravila tehnička misija Instituta za međunarodne i razvojne studije iz Ženeve, na čelu s direktorom BCC programa.

Cilj misije bio je analizirati i identificirati potrebe CBBiH za tehničkom pomoći. Do kraja godine bit će zaključen memorandum o suradnji s definiranim prioritetnim područjima i poslovnim funkcijama CBBiH koje će biti uključene u Program.

Inače, uspješno je završena prva faza Programa bilateralne pomoći i izgradnje kapaciteta projekta CBBiH sa SECO za razdoblje 2014.-2017. godine, a u okviru koje su postignuti opći razvojni ciljevi u oblasti monetarne politike, statistike i upravljanja ljudskim resursima.

STUDENTI IZ AUSTRIJE POSJETILI CBBiH

Međunarodni studenti Master studija "Europski studiji – upravljanje projektima EU" sa Sveučilišta primijenjenih znanosti u gradu Eisenstadt, Austrija (University of Applied Sciences in Eisenstadt) tijekom svoga boravka u BiH, 15.6.2018. godine posjetili su Centralni ured Centralne Banke Bosne i Hercegovine (CBBiH).

U sklopu posjeta CBBiH, viceguvernerka za monetarne operacije, upravljanje deviznim pričuvama i gotovinom dr. Milica Lakić održala je prezentaciju o temi temeljne zadaće i poslovanje CBBiH. Poseban naglasak bio je na predstojećim izazovima CBBiH u procesu pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

Prezentaciji su nazočili stručnjak za Europske integracije i politiku susjedstva dr. Arnold Kammel, profesor Sveučilišta primijenjenih znanosti u gradu Eisenstadt, član Upravnoga vijeća CBBiH prof. dr. Ljubiša Vladušić te službenici Odjela za europske integracije CBBiH.

Nakon prezentacije, studenti su u auli Centralnoga ureda CBBiH imali priliku vidjeti stalnu postavku novčanica CBBiH, uz stručno pojašnjenje Službe za rad s gotovim novcem Odjela trezora CUCBBiH.

SERIJA EDUKATIVNIH SATI O UPRAVLJANJU FINACIJAMA ZA UČENIKE SARAJEVSKE TREĆE GIMNAZIJE

Na inicijativu nastavnoga kadra i pedagoga sarajevske Treće gimnazije, Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH), u suradnji i uz potporu Europskoga fonda za jugoistočnu Europu – Development Facility (EFSE), tijekom svibnja ove godine organizirala je edukaciju za 172 učenika trećih razreda ove škole.

Naime, nakon posjeta učenika ove škole CBBiH, tijekom kojeg su upoznati s radom i značajem CBBiH te su stekli znanja o novcu, finansijskim proizvodima i upravljanju financijama, učenici i nastavnici iskazali su želju za organiziranjem serije edukativnih sati u ovoj školi. Cilj je bio sve učenike trećih razreda što ranije naučiti kako se odnositi prema novcu.

Sate su držali predstavnici CBBiH i Udruge za odgovorno upravljanje osobnim financijama „U plusu“.

Prema povratnim informacijama, komentari učenika su izuzetno pozitivni, a saznanja koja su stekli bit će im od koristi u svakodnevnome životu.

PREDSTAVNICI CBBiH NA PRVOM CYBER FORUMU BANKARA U BiH

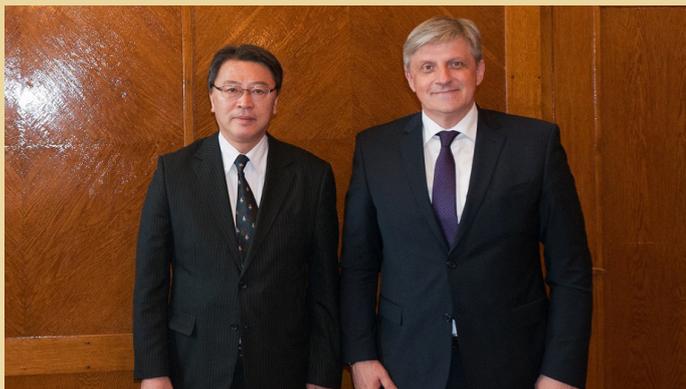

Predstavnici Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) nazočili su prvom Cyber Forumu bankara, koji je u organizaciji Udruge banaka Bosne i Hercegovine (UBBiH) i uz tehničku potporu CBBiH, održan 5. 6. 2018. godine.

Na forumu je razgovarano o pravnim i tehničkim aspektima primjene elektronskoga potpisa i elektronskoga dokumenta u BiH. Predstavnici banaka informirani su o procedurama i trenutnoj situaciji u vezi s uspostavljanjem certifikacijskoga tijela neophodnog za puno implementiranje elektronskoga potpisa i elektronskoga dokumenta u BiH. Ovom prilikom je ocijenjeno kako digitalne usluge u bh. bankarstvu imaju kontinuirani rast i da bankarski sektor ima spremne kapacitete za odgovoriti zahtjevima tržišta, te kako je neophodno aktivnije uključivanje svih segmenata vlasti u kreiranje informatičkoga društva.

Prvom Cyber Forumu, koji je uspostavljen kao neformalno tijelo UBBiH koje će se baviti aspektima digitalizacije u bankarstvu s posebnim fokusom na cyber sigurnost, osim predstavnika CBBiH, nazočili su i predstavnici 22 poslovne banke, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Agencije za zaštitu osobnih podataka BiH, Federalnoga ministarstva prometa i komunikacija i Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

VELEPOSLANICI SLOVENIJE I JAPANA U NASTUPNOM POSJETU CBBiH

U odvojenim posjetima, guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić primio je 24.5.2018. godine u nastupne posjete veleposlanicu Slovenije u BiH Nj.E. gđu Zoricu Bukinac i veleposlanika Japana u BiH Nj.E. Hideyuki Sakamotoa.

Guverner Softić je s veleposlanicama razmijenio informacije o stanju u bh. ekonomiji i finansijskom sektoru kao i trenutnim i planiranim aktivnostima CBBiH.

Tijekom razgovora, guverner dr. Softić je iskoristio priliku da upozna veleposlanike s najnovijim makroekonomskim

pokazateljima za BiH te modelom i provedbom monetarne politike. Guverner Softić ukazao je na činjenicu da model valutnog odbora i dalje predstavlja najprikladnije rješenje za BiH, kao i da su od uvođenja valutnog odbora do danas zabilježena kontinuirana pozitivna kretanja svih bitnih makroekonomskih pokazatelja i pokazatelja koji se odnose na bankarski sektor u BiH.

Također, tijekom razgovora guverner je sugovornike upoznao s aktivnostima vezano za suradnju s MMF-om te obvezama koje je CBBiH preuzela u procesu euroatlantskih integracija BiH.

CBBiH MEĐU PRVIMA POČELA S ORAGANIZIRANJEM FERIJALNE PRAKSE

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je jedna od prvih institucija u BiH koja je organizirala ferijalnu praksu za studente. Ferijalna praksa u CBBiH počela se organizirati nedugo nakon osnivanja institucije, međutim u posljednjih deset godina interesiranje za obavljanje prakse je preveliko i prevazilazi kapacitete CBBiH.

Svake godine CBBiH primi 80 - 100 zahtjeva, a 40 - 50 studenata bude odabrano za obavljanje ferijalne prakse. Kriterij je prvenstveno prosjek ocjena te se na praksu primaju najbolji studenti. Prosjek ocjena mora biti iznad 7, a najčešće su to izvrsni studenti s prosjekom iznad 9. Također, na praksu se primaju samo studenti treće ili četvrte godine dodiplomskoga studija. Mnogi od njih imaju ferijalnu praksu kao obvezan predmet na fakultetu.

Na obavljanje ferijalne prakse, CBBiH prima studente iz cijele Bosne i Hercegovine te ih raspoređuje u svoje organizacijske jedinice (Sarajevo, Mostar, Banja Luka, Brčko, Pale) sukladno njihovim zahtjevima i mjestu boravka.

Razdoblje obavljanja ferijalne prakse je od travnja do listopada tekuće godine, a trajanje ferijalne prakse je 20 radnih dana. CBBiH je jedna od rijetkih institucija koja plaća obavljanje ferijalne prakse, a studentima plaća i osiguranje ukoliko im fakultet to nije osigurao.

Svakom studentu se dodjeljuje mentor koji je zadužen za delegiranje zadataka iz oblasti svog odjela i praćenje rada studenta. Svaki student po dolasku u CBBiH prvi dan prakse nazoči prezentaciji Odjela za ljudske resurse o povijesti i utemeljenju CBBiH, organizaciji, ciljevima i zadaćama CBBiH, kao i pregledu obveza i pravila ponašanja studenata tijekom ferijalne prakse.

CBBiH većinom prima studente koji studiraju ekonomiju, dobrodošli su i pravnici, ali i ostali studenti ukoliko im je prosjek izvanredan, a koji smatraju kako će im znanje stečeno u ovoj instituciji kasnije koristiti u poslovnoj karijeri.

Povratne informacije od studenata ekonomije i prava govore kako su u CBBiH prvi put praktično upotrijebili znanje iz knjiga te kako najviše cijene što stječu predstavu o tome šta ih čeka u budućnosti kada i sami budu radili u nekoj organizaciji.

Svaki student je obvezan predati dnevnik ferijalne prakse, u kojem će opisati ne samo organizaciju CBBiH i odjeljenja u kojemu je proveo praksu nego i sve zadaće i ono što je naučio tijekom 20 radnih dana. Dnevnicima se predaju mentoru i arhiviraju u Odjelu za ljudske resurse. Odjel za ljudske resurse svakom studentu dostavlja odluku o obavljanju ferijalne prakse, a po završetku i potvrdu o obavljenju praksi.

